

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 003818 18 Кж
Бања Лука, 13.11.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као председника вијећа, Даниеле Миловановић и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених А.Х. и Д.М., због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама оптужених и њиховог браниоца адвоката С.П. из З., изјављеним против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003818 17 К од 17.01.2018. године, након одржане сједнице вијећа, у присуству замјеника републичког јавног тужиоца Светлане Брковић, оптужених и њиховог браниоца, дана 13.11.2018. године, донио је

П Р Е С У Д У

Одбијају се, као неосноване, жалбе оптужених А.Х. и Д.М. и њиховог браниоца, те потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003818 17 К од 17.01.2018. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 003818 17 К од 17.01.2018. године, оптужени А.Х. и Д.М. оглашени су кривим због кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број: 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђени на казне затвора у трајању од по 8 (осам) година. Истом пресудом, на основу одредбе члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 53/12, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени су ослобођени дужности накнаде трошкова кривичног поступка, док је на основу одредбе члана 108. став 3. ЗКП РС, оштећена Ј.Љ. са имовинско-правним захтјевом упућена на парницу.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили оптужени и њихов бранилац.

Оптужени А.Х. жалбу је изјавио због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке ђ), з) и к) ЗКП РС и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се побијана пресуда укине.

Оптужени Д.М. жалбу је изјавио због битних повреда одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног закона и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење пред измјењеним вијећем или да се отвори претрес пред овим судом.

Бранилац оптужених, адвокат С.П. жалбу је изјавио из свих жалбених основа, а приједлог ове жалбе је да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се „Примјеном института пресуђене ствари а на темељу изведених доказа Окружног тужилаштва у Добоју и то пресуда Кантоналног суда у Тузли и Врховног суда Федерације БиХ у односу на Д.М. и Врховног суда Федерације БиХ од 17.02.2015. године издвоји као незаконит доказ исказ свјedoкиње Б.М. на темељу свих истакнутих приговора, како браниоца тако и оптужених, те преиначи првостепену пресуду и донесене пресуду којом оптужене ослобађа од одговорности или оптужбу одбацује“.

Окружни јавни тужилац није подносио писмени одговор на жалбе оптужених и њиховог браниоца.

У сједници вијећа, оптужени и њихов бранилац су у цијелости остали код разлога и приједлога из својих жалби, оптужени су подржали и жалбу свог браниоца, док је републички јавни тужилац предложила да се жалбе одбију као неосноване и потврди првостепена пресуда.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе, одлучено је као у изреци ове пресуде, из слједећих разлога:

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, жалбе оптуженог А.Х. и браниоца оптужених указују на битне повреде одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 1. тачке з) и к) ЗКП РС. Осим тога, жалба браниоца указује и на повреде из члана 311. став 1. тачке г) и и) ЗКП РС, а жалба оптуженог Х. и на повреду из тачке ђ) истог члана. Оспорава се законитост у прибављању доказа на којима је заснована побијана пресуда, указује се на повреде права на одбрану, на прекорачење оптужбе, на неразумљивост изреке пресуде и њеној противријечности са разлозима, на изостанак разлога о одлучним чињеницама, те да је првостепени суд повриједио прописе кривичног поступка о постојању одобрења надлежног органа.

Нема повреде права на одбрану, као битне повреде одредаба кривичног поступка, на које је указала жалба браниоца оптужених, а које су по тврдњама из жалбе, учињене на начин што је првостепени суд повредио одредбе члана 3. став 2. ЗКП РС. Наиме, насупрот жалбеним приговорима, побијана пресуда је оцјеном свих проведених доказа, нашла несумњиво доказаним да су оптужени починили кривично дјело за које се терете предметном оптужницом, дакле, није имала никакву сумњу у кривицу оптужених за то дјело, због чега није ни било основа за примјену принципа „in dubio pro reo”, како се то у овој жалби наводи.

Оспоравајући законитост прибављања доказа у истрази, све жалбе истичу да је записник о саслушању свјedoка Б.М. од 22.09.2011. године из истраге, незаконит доказ, на којем се не може заснивати пресуда, тврдњом да је у вријеме

давања изјаве, именована имала својство привилегованог свједока јер је била у ванбрачној заједници са оптуженим М., а да је њен исказ узет на типизираним обрасцу, из којег се не види да ли је у смислу члана 148. ЗКП РС упозорена да није дужна да свједочи, те да се она није изичито одрекла тог права. У прилог овој својој тврдњи, на приједлог одбране као доказ је проведена пресуда Врховног суда Федерације БиХ број 04 0 К 003843 14 Кжк од 17.02.2015. године.

Изнесени жалбени приговори нису основани. Наиме, супротно становишту одбране, свједокиња Б.М. је прописно упозорена у смислу члана 148. став 1. ЗКП-а да није дужна да свједочи и након тога се иста јасно и изричито одрекла овог права, наводећи: "Желим свједочити", а затим потписала записник на дну странице на којој је та изјава и унесена. Исто тако, неведени записник се може користити као доказ обзиром да је и према изјави самог оптуженог М. прије више година, ванбрачна заједница престала да постоји, па ова свједокиња више и нема својство привилегованог свједока. Приговори жалби у којима се позивају на наведену пресуду Врховног суда Федерације БиХ, који је у том предмету заузео становиште да се не може користити као доказ Записник са исказом свједока Б.М. од 22.09.2011. године, па с тим у вези да се ни исказ исте свеједокиње дат у вези овог предмета, такође не може користити као доказ, су неосновани, јер се и по оцјени овог суда не ради о идентичним процесно правним ситуацијама. Приговори жалби којима се истиче да наведена упозорења постоје и у осталим записницима о саслушању свједока, који нису привилеговани, је потпуно ирелевантан, јер оно што је релевантно је да је на записнику о саслушању свједокиње Б. констатовано упозорење у смислу члана 148. став 1. ЗКП РС и након тога стоји њена изричита изјава „Желим свједочити“, те на крају те странице се налази њен потпис, те да у вријеме одржавања претреса пред првостепеним асудом, иста више није имала својство привилегованог свједока, због чега је и по оцјени овог суда тај записник законит доказ и на њему се може заснивати судска одлука.

Неосновани су и жалбени приговори браниоца оптужених да је првостепени суд прекорачио оптужбу и тиме починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС, јер принцип који захтјева идентитет између оптужбе и пресуде, а који је садржан у одредби члана 294. став 1 ЗКП РС, у конкретном случају није повријеђен, обзиром да се побијана пресуда односи на лица која су оптужена и на дјело које је предмет оптужбе садржане у потврђеној оптужници, те је заснована на чињеничном стању утврђеном на главном претресу, па је на бази таквих утврђења извршена незнатна корекција у чињеничним описима дјела, која су остала у оквиру истог догађаја и истог кривичног дјела из потврђене оптужнице.

Исто тако, супротно наводима из жалбе браниоца оптужених, овај суд налази да изрека побијане пресуде није неразумљива, нити противријечна сама себи, нити њеним разлозима и образложење пресуде садржи разлоге у погледу свих одлучних чињеница са аспекта постојања кривичног дјела и кривице оптужених и чињеница одлучних за правилну примјену Кривичног закона, ради чега су неприхватљиви приговори ове жалбе засновани на тврдњи да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Нису учињене ни битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка њ) ЗКП РС, на којима се указује жалбом оптуженог А.Х., као ни повреде из става 2. цитираног члана (која је само назначена у жалбу браниоца оптужених), јер жалба и не износи разлоге из којих би се могло закључити да су те повреде учињене. Стога изнесени приговори у овим основама побијања пресуде, нису основани.

Без основа су и жалбени приговори којима се истиче да је против оптужених била обустављена истрага у вези са отуђењем ПМВ „Фиат Браво“ јер то што је истрага обустављена, само по себи, не значи да дјело није извршено и да у њему нису учествовали оптужени као извршиоци.

Оптужени А.Х. у својој жалби износи нове чињенице, за које истиче да их није могао изнијети на претресу пред првостепеним судом, уз образложење, да се налази на издржавању казне затвора и да није имао ЗКП РС. Одредбом члана 309. став 4. ЗКП РС је између осталог прописано да се у жалби могу износити нове чињенице и нови докази, који и поред дужне пажње и опреза нису могли бити изнесени на главном претресу и да је жалилац дужан да наведе разлоге зашто их није раније изнио. У контретном случају, разлог који у жалби износи овај оптужени („да није имао у посед ЗКП РС“), не представља разлог због којег те нове чињенице и поред дужне пажње и опреза, оптужени (који је притом имао и браниоца) није могао да их изнесе на главном претресу. Дакле, како разлог који се наводи у жалби, није разлог који би упућивао на закључак да и поред дужне пажње и опреза, оптужени није могао те чињенице изнијети на главном претресу, то овај суд исте није разматрао. И поред тога, овај суд примјећује да ЦД снимак надзорне камере СТР „П.“ (чију законитост прибављања и провођења на претресу пред првостепеним судом, кроз изношења нових чињеница, оспорава оптужени Х.), је добровољно предат од стране оштећене Ј.Љ., која је власница предметне радње, па с тим у вези, власница је и спорног ЦД-а, којег је овлашћеним службеним лицима добровољно предала.

Чињенична утврђења побијане пресуде, супротно приговорима која се износе у жалбама оптужених и њиховог браниоца, су по оцјени овог суда потпуна и правилна. Она су заснована на бројним доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да су оптужени починили кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС. Приговори жалби којима се та утврђења доводе у сумњу, разлозима који се износе у жалбама, нису основани.

Наиме, побијана пресуда детаљно износи садржај изведених доказа како објективне, тако и субјективне природе, све те доказе правилно оцјењује и изводи коначан, а по оцјени овога суда правилан закључак да су оптужени починили кривично дјело које им оптужба ставља на терет и о томе дала детаљне и ваљане разлоге, које у цијелости прихвата овај суд, па се жалиоци упућују на те разлоге. Посебно је побијана пресуда анализирао исказе свједока Б.М., оштећеног Б.С., Д.П. из истраге (гдје је детаљно описао догађај од 29.08.2011. године пред бензинском пумпом АЗ-ЕН П. и оно што је након тога услиједило), те је те исказе довела у везу са исказима свједока А.О. (власника ПМВ „Фиат Браво“), Н.В. (који

је исказао како су критичне прилике са његовог ТМВ скинуте регистарске таблице број 544-Т-344) и исказа свједока Д.Ђ. -полицијског службеника (који је исказао како су критичне прилике он и његов колега у близини бензинске пумпе примијетили два заустављена возила од који је једно било "Фиат Браво", а која су се након што је полицијска патрола извршила полукружно окретање како би им се приближили, отишла са лица мјеста), као и са записницима о увиђајима и фотодокуметацијама, затим је посебно цијенила исказ свједока Д.П. дат на главном претресу и истог довела у везу са осталим доказима, те је дала ваљане разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, због чега прихвата исказ овог свједока из истраге, а због чега не прихвата његов исказ дат на претресу пред првостепеним судом.

Осим тога, неосновани су жалбени приговори којима се истиче да првостепени суд није прихватио тврдње вјештака Г.К. да не може са сигурношћу тврдити да су баш ова два оптужена починила предметно кривично дјело. Наиме, побијана пресуда само није посебно цијенила исказ и писмени налаз и мишљење вјештака Г.К. као ни допуну тог налаза, али је супротно изнесеним приговорима, констатовала на страни 11. да вјештак није могао ни потврдити али ни искључити могућност да се на снимцима надзорних камера налазе оптужени и да ти докази нису ни могли послужити као поуздан основ за идентификацију извршилаца предметног дјела.

Дакле, по оцјени овога суда, чињенично стање је утврђено потпуно и правилно и на тако утврђено чињенично стање правилно је примјењен Кривични закон и радње описане у изреци побијане пресуде правилно су квалификоване као кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, због чега су неосновани и приговори жалби оптуженог М. и браниоца оптужених у основу побијања пресуде због повреде Кривичног закона.

Жалбом оптуженог М. и браниоца оптужених се пресуда побија и због одлуке о казни, те обзиром да жалба због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања изјављена у корист оптуженог (од стране оптуженог А.), садржи у себи и жалбу због одлуке о кривичној санкцији, овај суд је испитао ту одлуку првостепеног суда, те нашло да су побијаном пресудом правилно утврђене све околности од значаја за одмјеравање казне оптуженима и да су те околности адекватно вредноване. Наиме, за кривично дјело разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС прописана је казна затвора од 5 (пет) година до 15 (петнаест) година. Казне затвора у трајању од по 8 (осам) година, које су побијаном пресудом изречене оптуженима и по оцјени овога суда у свему су примјерене тежини почињеног дјела, степену кривичне одговорности оптужених и околностима под којима су то дјело починили. У изреченим казнама у довољној мјери су дошле до изражаја све олакшавајуће и отежавајуће околности и оне су од стране првостепеног суда правилно оцјењене. Стога су и по оцјени овога суда изречене казне потребне и нужне ради остваривања сврхе кажњавања прописане у члану 28. КЗ РС, како са аспекта генералне, тако и са аспекта специјалне превенције.

Из наведених разлога жалбе оптужених и њиховог браниоца нису основане, због чега је ваљало те жалбе одбити на основу члана 327. ЗКП РС и одлучити као у изреци ове пресуде.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић